

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 83.

Ljubljana, petek 10. aprila 1936

Leto II.

Kdor seje plevel, ta ne bo mlatil žita.

Šekspir.

Dnevna pratika

Petek, 10. aprila 1936. Katoličani: Veliki petek. Pravoslavni: 28. marca 1936. Veliki petek.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg; Mr. Ramor, Miklošičeva cesta; Mr. Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

Jugoslavija: Prevladuje oblačno v vsej kraljevini z manjšimi razvedritvami na Primorju in jugu države. Temperatura je padla v vsej državi, razen v severozapadu in jugu države, kjer je temperatura narasla. Ljubljana — 1 C. Kraljevo 24 C.

Napoved za danes: Jasno v vsej kraljevini. Temperatura se bo zvišala. Sonce vzhaja ob 5.04. zahaja ob 18.16.

Dunajska napoved: Spremenljivo oblačno vreme, deloma nekoliko toplje.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Veliki petek; ob 15. uri: V času obiskanja. Izven. Cene od 14 Din navzdol.

Velika sobota; zaprto.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Veliki petek; zaprto.

Velika sobota; zaprto.

Kino

Ljubljanski kinematografi danes vsi zaprti.

Radio Ljubljana

Petek, 10. aprila 1936. Gb 18: Wagner: Parsifal, svečana glasbena drama, uvod in I. dejanje, prenos iz Zagreba, 19.30: Narodna ura: Kristusovo trpljenje v naši likovni umetnosti, g. dr. Vitezica, Beograd, 19.50: Branje iz sv. pisma, 20: prenos žalostink iz ljubljanske stolnice, 22: poročila.

Borza

Za 10. april

Današnja povprečna vrednost tujega denarja

	Dinarjev
1 hol. goldinar	29.78
1 nemška marka	17.62
1 belga	7.41
1 šv. frank	14.27
1 angl. funt	216.14
1 am. dolar	43.57
1 fr. frank	2.88
1 Kč.	1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.25
1 nemška marka	14.05
1 angl. funt	250.00

»Ljubljanski Sokol« vabi svoje članstvo, kakor tudi članstvo vseh ostalih ljubljanskih Sokolskih društev na svoj tradicionalni družabni večer — sestanek starejše in mlajše sokolske generacije — ki bo v soboto 18. t. m. ob 20. uri v društveni dvorani v Narodnem domu. Sodeluje društveni pevski zbor, društveni godalni kvintet in lutkovni kabaret.

Zmaga je klenne volje — Duševno delo in kisik — 300 letni oreh je padel — Milijonska tatvina — Vino v konzervah — Milijonarka išče službo — Pesem ljubezni

Eden ostro obsoja

Zeneva, 9. aprila. w. Na današnji seji trinajstoričje je govoril tudi angleški zunanji minister Eden, ki je podčrtal, da sta tako Italija kot Abesinija podpisali konvencijo, katera prepoveduje uporabo strupenih plinov v vojni. Eden je v imenu angleške vlade predložil predlog o konvenciji, katera naj bi prepovedovala vsako fabrikacijo teh plinov. Ob tej priliki je Eden tudi naglasil, da zavisi bodočnost Evrope predvsem od tega, ali se posreči preprečiti kršenje zakonov o vojskovanju.

Flandin je nato odgovoril, da so vse države obsodile tako uporabljanje strupenih plinov. V slučaju, da pride do ankete Rdečega križa, potem se mora te ankete razširiti na vse vojne okrutnosti strupenih plinov. Vendar odbor trinajstoričje ni pripravljen za ta posel, temveč je potrebno osnovati nov odbor pravnikov, ki naj prouče to vprašanje in potem poroči predložijo odboru.

Baron Aloisi v Ženevi

Zeneva, 9. aprila. w. Danes je došel v Ženevo baron Aloisi v spremstvu ostalih članov italijanske delegacije.

Ženevski razgovori

Ženeva, 9. aprila. w. Ker dospe belgijski ministrski predsednik von Zeeland v Ženevo šele jutri 10. t. m., se vrše med Flandinom Edenom in Paul Boncourjem le navadni razgovori. Pri tej priliki je Flandin sporočil Edenu vsebino zadnje francoske note, katero je Francija dostavila Društvu narodov.

Glavno mesto ne bo bombardirano

London, 9. aprila. n. Prebivalstvo v Addis-Abebi je navdušeno, ker je dobilo od italijanske vrhovne komande zagotovilo, da

se glavnega mesta in prestolice Addis-Abebe ne bo bombardiralo v nobenem slučaju. Izvzeti pa niso okoliški kraji.

Halifax pomaga Edenu

Zeneva, 9. aprila. w. Iz Londona je prispel semkaj z avionom lord Halifax, čuvaj tajnega pečata.

Letalske vaje nad Londonom

London, 9. aprila. n. Nocoj so bile izvršene nad Londonom velike letalske vežbe, v katerih so sodelovali tudi trgovski avioni.

Angleške baze zavarovane

London, 9. aprila. n. V teku zadnjih tednov se je skoro vsa angleška flotila, ki je bila poslana kot ojačenje v Sredozemsko morje, vrnila v svoje glavne baze. Baze v Sredozemskem morju

MARTINEZ BARRIOS
novi predsednik španske republike

so sedaj odlično zavarovane in dovršeno zgrajene z vsemi najmodernejšimi pripomočki.

Poplave na Slovaškem

Praga, 9. aprila. g. Poročila iz Slovaške pravijo, da radi neprestanega deževja grozi krajem poplava.

Dollfussov atentator pomiloščen

Dunaj, 9. aprila. n. Rudolf Dertile kateri je izvršil prvi atentat na pokojnega Dollfusa 1933. leta in ki je bil obsojen na 5 let robije je bil te dni pomiloščen in spuščen na svobodo.

Nemški minister v Milanu

Milan, 9. aprila. l. Semkaj je došel iz Genove nemški pravni minister Hans Frank.

Pripeljite vašo deco k matinejam oba praznika ob 10.30 dop.

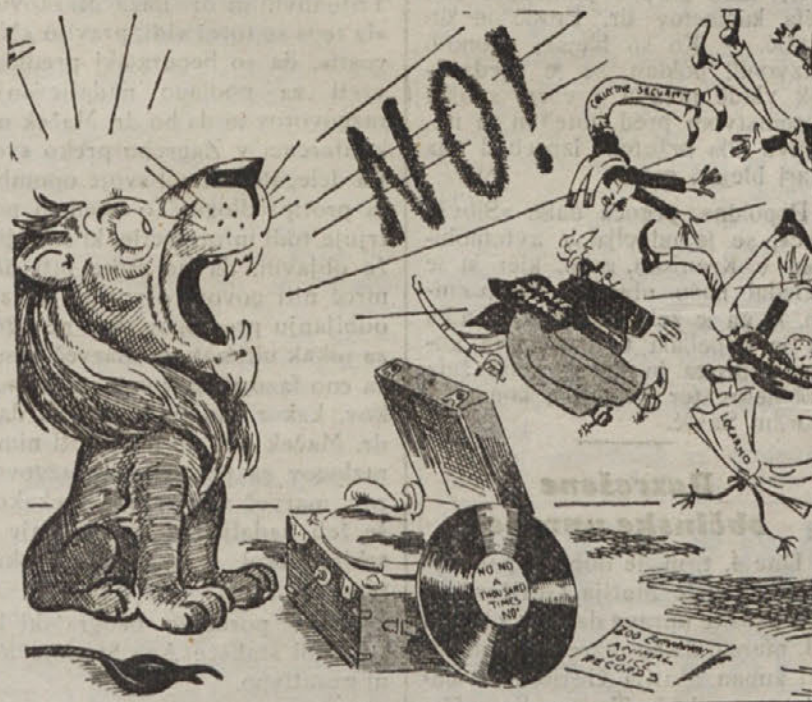
V KINO SLOGO!

Micky miške v pravljičah

»Pepelka«, »Volk v ovčji koži«, »V kraljestvu lutk« l. t. d.

POPOLNOMA NOVO!
Vsi sedeži po Din 4.50.

V štabu japonske kvantunške vojske cenijo čete Zunanje Mongolije na skupno 150.000 mož. V tej vojski so zastopane vse vrste orožja in je tehnično popolnoma sodobno opremljena. V mongolskem letalstvu služi tudi mnogi sovjetskih častnikov.

Zunanja politika v angleški karikaturi. Britski lev (angleška javnost) tuli »Ne!« proti enotni fronti kolektivne varnosti, pogajanjem generalnega štaba, proti Ženevi, Lokarnu in sankcijam. Segavi slikar pa vendar upa, da bo končno zmagal — lev.

Dnevna kronika

— Umrlí so: v Gornji Radgoni g. Alojzij Hibler, restavratorec; v Ptujú gđc. Marica Mlekuž, učiteljica; v Imenem pri Podčetrniku g. Vinko Turk, trgovec in posestnik; v Mariboru ga. Vodnik Terezija, soproga mizarja. N. v m. p. Preostali naše sožalje!

— Profesorski izpit iz slovenske književnosti je naredil g. Vilko Novak, suplent realne gimnazije iz Kočevja. Čestitamo!

— Odlikovana sta bila z zlato kolajno za državljanske zasluge g. Filip Maček, vodja knjigovodstva ter g. Ivan Skubic, delovodja kartonažne tovarne firme Bonač. Čestitamo!

— Osebné vesti. Policijski agent II. raz. g. Ivan Jesenovec, pri obmejnem komisarijatu na Rakeku, je napredoval za policijskega agenta I. raz. V državno službo je sprejet kot dnevničar služitelj banske uprave g. Franc Kordin.

— Izpit za pooblaščenega inženjerja elektrotehnične stroke sta položila pred strokovno komisijo v Beogradu g. ing. Stanko Fras ter g. ing. Branko Vajda. Čestitamo.

— Nove cigarete. Uprava državnih monopolov je dala te dni v promet nove cigarete imenovane Cigarillos. Skatljica s petimi cigaretami stane 3 Din.

Kako gleda Eden na položaj

Na seji angleške vlade, je zunanji minister Eden z ozirom na sestanek odbora trinaestorice v Ženevi izjavil:

1. V vojaškem pogledu je vojna v Vzhodni Afriki odločena v korist Italije. Angleški opazovalci v Adis Abeba so sporočali, da je abesinski odpor zlomljen, da je sam cesar prepričan o svojem porazu in da je popoln polom abesinske vojske le še vprašanje nekaj dni.

2. Veliko število držav članic DN je imelo zaradi sankcij veliko škodo in bodo v Ženevi nedvomno zahtevale ukinitve sankcij proti Italiji. Nobena država ni več pripravljena zagovarjati potrebe razširjenja sankcij na petrolej in druge surovine.

3. Francija zahteva takojšen sporazum z Italijo, da bi jo lahko čimprej zopet vključila v fronto držav, ki se je ustvarila v Stresu, in da bi tako omogočila povratek angleških pomorskih in letalskih vojnih sil iz Sredozemlja v domače vode, da bi bile pripravljene na vsako eventualnost na evropskem zapadu.

4. Iz tega sledi, da je prvi poskus DN. nastopiti proti napadalcu s sankcijami, propadel in je zaradi tega treba napeti vse sile, da bo mogoče najti izhod, spriču katerega načela DN ne bodo omejena. Spor se mora na vsak način urediti v Ženevi.

5. Italija je sedaj politično mnogo bolj nepristopna kakor meca decembra, ko se je v Parizu sestavil Hoare-Lavalov načrt, ali kakor meseca avgusta preteklega leta ob priliki predlogov odbora petorice. Njena vojaške pozicije v poram Abesiniji so odlične, stra-

teške postojanke od Tanskem jezera in ob sudanski meji lahko postanejo najboljšo sredstvo za njen diplomatski pritisk na Veliko Britanijo. Italija se tudi zaveda, da tako Francija kakor Anglija računata na njeno sodelovanje v Evropi, zlasti pa na njene garancije glede ureditve srednjeevropskega problema. Na drugi strani pa je finančni položaj Italije do skrajne mere oslabiljen in bi bila spriču potrebo po gospodarski pomoči pariškega in zlasti londonskega denarnega trga prisiljena se vsaj na zunaj podrediti DN.

Glede lokarnskega spora je Eden izjavil, da Anglija nikakor ne namerava še nadalje popuščati. Če bi pogajanja na osnovi londonske spomenice lokarnskih sil propadla, bi se avtomatično uveljavila vojaška obrambna zveza Anglije in Francije, proti čemur pa se odločno protivi angleško javno mnenje.

Z enako utemeljitvijo so razrešeni dolžnosti predsednik občine Škofja vas pri Celju Josip Kožuh in člani občinske uprave Anton Prekoršek, Franc Kotnik, Martin Golec in Anton Gmajnar. Občina Škofja vas je ena izmed največjih kmečko-delavskih občin celjskega sreza.

Proti razrešitvam bodo vložene pritožbe na upravno sodišče.

Izpuščen narodni poslanec

V zvezi s streljanjem v narodni skupščini je beograjska policija pred par dnevi izročila vse preiskovalne spise in aretirane narodne poslance državnemu sodišču za zaščito države. Sodišče je sedaj začelo z zasliševanjem narodnih poslancev in je bil kot prvi zaslišan poslanec Mihajlo Djurović, ki je bil po zaslišanju izpuščen, ker je sodišče ugotovilo, da ni povoda za postopanje po zakonu o zaščiti države.

Popularni in gledališki komad A. GUNTHERJEVE

„Die Heilige und ihr Narr“

Dušica Rožamarija

film najnežnejše ljubezni in pretresljivih momentov. — V gl. vlogah

HANSI KNOTECK in HANS STÜWE

Velikonočni program kina Sloge

Naporno delo predsednika vlade

Pod tem naslovom poroča »Slovenec«: Predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović se vedno biva s svojo družino na Bledu na počitnicah, čeprav vremenske razmere niso baš najboljše. Ves prosti čas porablja za svoje neutrudljivo delo, ki mu ga nalaga zelo visoki položaj predsednika vlade. Prav tako je danes dr. Stojadinović vse dopoldne prešel v svojem kabinetu in zamišljeno slonel nad državnimi akti, ki jih je prinesel s seboj na Bled. Pri njegovem skrbnem delu mu prav tako skrbno pomagata oba šefa kabinetov dr. Protić in dr. Gašić. — Ko so blejski zvonovi zazvonili poldan, se je predsednik vlade pojavil z vsem svojim spremstvom pred hotelom in napravil sila prijeten izprehod na stari blejski grad.

Popoldne, poroča dalje »Slovenec«, se je odpeljal z avtomobilom v Kranjsko goro, kjer si je ogledal našo obmestno carinarnico, ki ga je zelo zanimala. Z njim se je odpeljala tudi njegova gospa soproga in hčerkici, oba šefa kabinetov ter generalni konzul v Carihu Savić.

Razrešene občinske uprave

Dne 4. t. m. je dobil župan občine Mozirje Matija Goričar odlok banske uprave datiran z dnem 31. marca, da so razrešeni dolžnosti župan Matija Goričar in člani uprave Josip Troger, Fran Celinšek in Ivan Miklavc. Odlok se sklicuje na čl. 129 občinskega zakona.

Razgovori Združene opozicije

Zagrebski »Novosti« imajo o razgovorih opozicije naslednje informacije: Na konferencah pri dr. Mačku so bili proučeni beograjski predlogi in so bila dana popolna pooblastila delegatom kmečko-demokratske stranke, da kot člani poslovnega odbora Združene opozicije nadaljujejo razgovore. Sklenjeno je nadalje, da se delovni odbor Združene opozicije sestane v Zagrebu okoli 20. t. m. Tega sestanka se hosta kot delegata

udeležila tudi Miša Trifunović in dr. Laza Marković. »Iz tega se torej vidi, pravijo »Novosti«, da so beograjski predlogi vzeti za podlago nadaljevanja razgovorov in da bo dr. Maček na konferenci v Zagrebu preko svojih delegatov stavil svoje opombe in protipredloge. To obenem potrjuje tudi informacije, ki smo jih že objavili, da ne more biti namreč niti govora o sprejetju ali odbijanju predlogov, ker ne gre za nikak ultimatum, marveč samo za eno fazo razgovorov in dogodkov, kakor tudi informacije, da dr. Maček niti ne misli niti nima razlogov za prekinjenje razgovorov, marveč nasprotno vsekakor še želi nadaljevati sodelovanje s srbijanskimi opozicijskimi skupinami.

Kakor poročajo beograjski listi, tudi stališče Ace Stanojevića ni negativno.

»Glas« je zabaven
čitate »Glas naroda«

Beseda dneva

Poštenih cesta je: ogibati se hudega; dušo svojo ohrani, kdor pazi na pot svojo. — Pred pogubo prevzetnost in pred padcem napuh. — Bolje pohleven biti v duhu s krotkimi nego plen deliti s prevzetnimi.

(Sv. pismo: pregovori, pogl. 16, 17—20.)

Odlikovani slovenski duhovniki

Ljubljana, 8. aprila.

Včeraj ob enajstih dopoldne je ban dr. Marko Natlačen v palači banske uprave razdelil visoka odlikovanja, s katerimi je kralj. namestništvo odlikovalo ljubljanskega prošta Ig. Nadraha, mariborskega prošta dr. Vraberja, novomeškega prošta Karla Čerina, župnika v Ratečah Josipa Lavtičarja in župnika Kazimira Zakrajška.

Prošt Nadraha je odlikovan z redom sv. Save II. reda, ostali pa z redom sv. Save III. reda.

Odlikovance je nagovoril ban dr. Natlačen, ki je poudaril pomen odlikovanja, ki so jih odlikovanci prejeli kot slovenski duhovniki za svoje zaslužno delo v prospeh cerkve, v blagor naroda in v korist države.

V imenu odlikovancev se je zahvalil ljubljanski prošt Ignacij Nadrah, ki je pri tej priliki izjavil med drugim:

»Mi katoliški duhovniki ljubimo Jugoslavijo, prosimo Boga za njo in smo pripravljeni vse svoje moči žrtvovati za to, da bi bila tako urejena in tako vladana, da bi mogli biti v njej zadovoljni in srečni vsi državljani, ki so blage volje. Ne poznamo pa mi duhovniki bizantinskega klečeplaztva in če bi prišla kdaj vlada, kar Bog odvrni, ki bi hotela zvezati katoliški cerkvi roke in noge, da ne bi mogla vršiti svojega božjega poslanstva, vlada, ki bi zapovedovala, kar Bog prepoveduje, bi bili tudi tako močni, da bi s sv. Petrom izjavili: »Boga je treba bolj poslušati kakor ljudi« in tej izjavi primerno uredili tudi svoje delovanje. Pa tudi takrat bi delali v blagor države, ker ne more biti njej v prid, kar božji volji nasprotuje.«

Gospod pri brivcu: Ostrižite me prosim samo na vrhu glave, pri kraju mi prosim pustite lase dolge!

Zmaga jeklene volje

Čez severno steno Grandes Jorassea

Ljubljana, 9. aprila. V novi poslovni dobi je Slovensko planinsko društvo začelo svoja alpinistična predavanja z inozemskim predavanjem. Na zadnjem običnem zboru SPD je bilo sicer nekoliko kritike glede inozemskih predavanj, češ, da je treba dati prednost domačim in se čim bolj izogibati tujim. Ta kritika takrat gotovo ni bila merjena iz nekeke nacionalne ozko-grudnosti, marveč zlasti s stališča kvalitete predavanj, kar pa je brez nadaljnjega popolnoma upravičeno. Če že inozemska predavanja — potem kvalitetna. Alpinizem bodi torej vez, ki brez strasti in ljubosunja povezuje med seboj narode in jih vzgaja za višje človečanske ideje.

„Zmaga ali smrt“ — druge izbire ni

V tem duhu je številna ljubljanska publika posetila tudi predavanje znanega monakovskega alpinista in zmagovalca severne stene Grandes Jorassea Martina Majerja v dvorani Delavske zbornice. Predavanje ni bilo toliko senzacija, kolikor občudovanje čudovite zmage mladosti in jeklene volje nad trdo in brezsrčno naravo, ki vedno znova neodoljivo vabi človeka v borbo: v smrt ali zmago. In čudovito skromen in obenem fanatično pogumen mora biti človek, da ukani naravo in njene divje, veličastne elemente, je dejal predavatelj v razgovoru z našim dopisnikom. Taka borba ni matematičen račun, marveč usodno naključje, terja: ali smrt ali zmago. Med tema mejama se človek giblje. Druge izbire ni nobene, pač, če si strahopetec in ti je žal življenja, opustiš svoj načrt in — pobegneš.

„Nerešen problem“ v Alпах

Severna stena Grandes Jorassea je bila do lanskega leta »nerešen problem« v Alпах. Uvodoma je predavatelj, mestoma celo z veliko pijeteto do smrtnih žrtev, ki jih je ta problem zahteval, opisal zgodovino naporov in neuspešnih poskusov zavojevati to severno steno, k je tako grozeče kljubovala leta in leta in venomer znova vabila pogum in mlačnost, da se ž njima dokončno pomeri. Svojo »srečo« so poskušali znameniti italijanski, francoski, švicarski in nemški plezalci. Zanimivo. Stena je vselej zmagala. Pogumni plezalci so morali oditi brez zmage, ali pa so ob vznožju stene našli svoj grob. Od leta 1907 je ostala stena torej res »nerešen« problem.

Severna stena je „zrela“ za napad

Lansko leto je sredi junija Martin Majer odšel sam v Chamonix. V dolinah je bila vsepovsod najbujnejša pomlad, visoko v Alпах pa je kraljeval zimski mir. Trudoma je dosegel gazeč visoki snež Turinško kočo. Na smučeh je nato prodrl čez zasneženi ledenik Le Chaux, odkoder je pazljivo ogledoval severno steno, ki se mogočno dviga 1500 m visoko. Ugotovil je, da je stena »zrela« za napad, kar je nato br-

zojavno sporočil svojemu prijatelju Petersu, ki je čez dva dni že prišel v Chamonix.

Vstop v zmago ali pogubo

V noči od 26. in 27. junija sta nato po sedem urni naporni hoji dosegla vznožje stene, ki je v nočnem mrazu kraljevala grozeča in srežno pokrajino. Ob vznožju stene sta bivaljela in v tišini snovala svojo veliko pot, ki jima prinese ali zmago ali pogubo. V gluho tišino gora pa je od časa do časa udarjalo zamolklo bobnenje ledenega in kamenitega plazovja, ki se je trgalo raz stene in bučalo v globino. To jima je bilo kakor svačilo in kakor vzpodbuda. Čisto sama v tej mogočni gorski simfoniji tišine in grozeče ga bobnenja plazov.

Vse je treba tvegati

Zgodnje jutro ju je že nasplova pot v steno. Čila in polna vedrega poguma sta stopila. Borba na zmago ali smrt je bilo sprožena. Vse je treba tvegati. Umakniti se — ne, to bi bilo strahopetno. Čez previsne stene pa je venomer grmelo plazovje in padalo k vznožju. Toda kdo bi se plašil. Spretno sta premagala težaven vstop v steno in 250 m visoko, popolnoma poledenelo steno, ki je imela ponekod do 90 stopinj naklona.

Med nebom in zemljo

Odtod sta premagala napredujoči stolp in po prestopu še desnege, oba v višini do skoraj 500 m. Skioptične podobe, ki so ponazarjale zanimiva izvajanja predavatelja, so pokazale, kako nevarno sta izpostavljena oba stolpa. Plezalca sta na nekaterih mestih dobesedno visela v zraku in zrla pod seboj v temno globino, kjer je končalo življenje že večih slavnih in pogumnih plezalcev, ki so hoteli zavzeti steno. Moderna plezalna tehnika jima je omogočila, da sta premagala izpostavljena mesta.

„Dober tek“ — ti ledenik

Sredi stene ju je zajela noč. Mukoma sta našla primerno oporišče, kjer sta bivaljela in se okrepčala. Kakor v roparskem gnezdu sta se prižela ob steno in celo po večkratnih neuspešnih poskusih prižgala gorilnik in si pričela kuhati klobase. Kako vesel je bil Martin, ko je končno občutil v premirnih rokah nekaj toplega. Toda ni mu bilo namenjeno, da bi zavžil borni grizljaj. Klobasa mu je spodrsnila iz rok in zletela v temno globino na ledenik.

Minute smrtne groze

Z jutrom sta pričela borbo. Korak za korakom, stopinjo za stopinjo. Vreme ni bilo najugodnejše. Raz stene se je trgalo kamenje in led, ki jima je žvižgajoče sijal čez glave v globino. Nenadoma je Martin začutil oster udarec na glavo. In že je izgubil zavest in pričel padati v brezno. Sunkoma je obvisel na vrvi. Teli trenutkov ni mogoče nikoli pozabiti, je dejal predavatelj. To so bile minute smrtne veličastne

groze, ko človek že sklene svoj poslednji življenjski račun. Čez obraz mu je toplo lila kri in hudo ga je skelelo na glavi. Ko se je popolnoma ošvestil, je s prijateljevo pomočjo splezal spet na varno. In ko si je opomogel, sta nadaljevala borbo za prehod čez severno steno.

Padla je nepremagljiva stena

30 ur sta bila pogumno v borbi. V ledu in snegu, v skalah in vedni nevarnosti za življenje sta v fizični in duševni napetosti dosegla vrh Grandes Jorassea in tako premagala »nerešen« problem v Alпах. Spokojno sta potem kot zmagovalca severne stene preživela noč na vrhu in se drugo

tro po južni steni spustila v dolino na italijansko stran.

Drzno zmago obeh mladih Monakovčanov je občudoval ves svet. To jima je bilo le v priznanje, da alpinizem druži vse narode in ljudstva v višji človečanski ideji. Predavatelj je govoril priprosto in sočno, brez vsakega patosa, občuteno in skromno kol se pač spodobi pravemu alpinistu, ki je za zmago tvegaj svoje mlado življenje. Motilo je nekoliko le njegovo bavarsko narečje zato pa je predavanje silno poživel nešteto skioptičnih podob ki so poleg besede pričarale pred poslušalce vso veličino Grandes Jorassea, ki je lansko leto moral kloniti v borbi z jekleno voljo alpinistične mladosti.

Obisk pri prof. Lahu

Ljubljana, 9. aprila. Pisatelj prof. dr. Ivan Lah leži po hudi bolezni kot rekonvalecent na svojem domu v vodmatški Društveni ulici št. 8. Prav prikopna je hišica, ki so jo nedavno vso prenovili. Bila je pred tem taka, kakršne so še danes vse njene skromne sosedice.

Gospa prof. dr. Laha me je prijazno sprejela. Gospod profesor leži v okusno z modernim pohištvo opremljeni sobi, ki je, kakor vse kaže, njegova delovna soba. Iz sosedne sobe sem čul srebrni smeh njegovega otročička, ki ga je krotila najbrže njegova stara mamica.

S težavo se je g. profesor zaval na postelji. Težko in sunkoma diha, po vsem je videti, da je postal zelo hudo bolezen.

— Smo bili že vsi v skrbeh, gospod profesor, kaj bo, ko smo čuli, da vas je zopet hudo zagrabilo!

— Da, da hudo je bilo, pa mislim, da sem se za silo izlival. Bil sem pa že ob grobu.

— Srce vam je odpovedalo pokorščino, ali ne gospod profesor?

Nato mi je prof. dr. Lah pripovedoval, kako je bilo, ko je visel med življenjem in smrtjo in so ga rešili na ta način, da so ga odpeljali iz ljubljanske bolnišnice v Leonišče, kjer mu je rešil življenje dr. Merčun.

Spomnila sva se v teku pogovora na tiste čase po vojni, ko se je nekega dne pojavil v našem razredu na realki prof. Lah. Hude čase smo imeli kot dijaki za seboj tudi mi, ki smo v šoli dobivali vsak drugi mesec nove profesorje, ki so bili tuji in niso mogli doumeti naše slovenske duše. Dosti boljše pa tudi ni bilo z domačimi profesorji, ki so se pač obvladovali pod pritiskom razmer, ki so tlačile kakor mora profesorje in dijake v tistih časih groze in trpljenja...

Tedaj smo dobili za profesorja slovenščine dr. Laha in zdelo se

nam je, da nam je zasijala nova zarja po letih strahote. Bil je še slab po vsem prestopu trpljenja na fronti in v pregnanstvu. Vendar je med nami oživel, ker je videl, da nam je s svojimi predavanji segel v dušo in da čutimo z njim ter smo mu brez besedi hvaležni za vsako besedo, ki nam jo je znal mojstrsko povedati, da nam je segla v dno srca.

— Vidite, ravno tedaj po vojni se mi je vzbudilo hrepenenje po naši Dalmaciji. V počitnicah sem se odpeljal do Dubrovnika. Tedaj naš Jadran še ni imel letovišč, kakor danes. Balj smo se min, ko smo pluli proti Dubrovniku. Na otoku Šipanu pri Dubrovniku sem nenadoma hudo zbolel. Vse je kazalo, da sem dobil malarijo. Takoj sem odpoval in se zdravil v Mariboru. Od tega časa sem imel težkoče s srcem. Pozneje sem dobil napade, toda ta zadnji je bil izredno hud.

Gospod profesor mi je še pripovedoval o razmerah v bolnišnici, ki so res nenavadne in za bolnike včasih katastrofalne.

Nisem smel s kramljanem še naprej utrujati bolnika. Poslovil sem se in mu želel, da bi kmalu docela okreval in da bi ga že skoro raz videli z otročičkom po ljubljanskih ulicah. In tudi to, da bi tako okreval, da bi imel moči uresničiti svojih velikih literarnih koncepcij, ki jih ima še na srcu, pa mu je zadnje čase bolezen onemogočila večje delo.

— nek.

Vino v konzervah

Odkar so v Kaliforniji pričeli pridelovati vino — in zdaj že tudi eksportirajo domačo sorto, ki jo imenujejo »chablis« — so odločno vinski trgovci ugotovili, da prevoz v steklenicah zadržne zvišuje. Zato so pričeli v zadnjem času razpošiljati vino v škatlah, kakor se rabijo za konzerve. Vsaka škatla vsebuje nekako poldrug liter.

VERMOUTH

boljši od vsake inozemske znamke dobite pri tvrdki

PERO KOLIĆ — Dubrovnik

veletrgovina z vinom

VZOREC NA ZAHTEVO: 2 orig. steklenici po 1 liter franko poština in pakovanje Din 80.—

Maribor

m — Poravnajte naročnino našemu inkasantu g. Vrbnjaku že ob prvem obisku, ker mu s tem olajšate delo. Sebi pa zagotovite redno prejemanje lista. — »Glas naroda« Vam gotovo ugaja, zato opozorite nanj tudi svoje znance in prijatelje, ki še niso naši naročniki.

m — Smrt blagega mladeniča. V sredo popoldne je prenehalo bitje srce blagemu mladeniču in vzornemu Sokolu Otmarju Arnušu, ki je v najlepši mladenički dobi 26-let podlegel po dolgem in hudem trpljenju zavrtni boleznici. Pokojni Arnuš je bil po poklicu črkostavec in meter »Mariborske tiskarne«, ves prosti čas pa je posvetil delu za Sokola. Bil je član vzorne telovadne vrste Sokola-Matice ter je veljal za enega najnadarjenejših telovadcev. Žal mu je bolezen prestregla pot do uspehov, v katere smo z njim verovali tudi mi. Arnuša bodo pokopali danes v petek popoldne na Pobrežju ob udeležbi Sokolstva in druge nacionalne javnosti. Vzornemu Sokolu Arnušu naj bo ohranjen med namj svetel spomin. Žalujemočemu bratu Maksi in sestri Hildi pa naše najiskrenejše sožalje!

m — Narodno gledališče ostane zaprto do velikonočne nedelje, ko bo zvečer premijera Beneševke popularne operete »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron.«

m — Selitev. Prodajalna Mestnih podjetij, ki je bila doslej na Aleksandrovi cesti, se bo preselila v kratkem v grad, kjer je bila svoječasno Berdajsova trgovina.

m — Preprišan tat. V omaro posestnice Lize Penzlove v Zg. Dupleku je vlonil tat in odnesel bankovec za tisoč dinarjev. Zanimivo je, da je bilo v omari vsega 17 tisočakov, tat pa je v prebrisanih in domnevi, da tatvina ne bo tako kmalu ugotovljena, vzel samo enega. Ze naslednji dan so orožniki prijeli mizarskega pomočnika Alojza Simoniča, ki je tatvino priznal. Pri njem so našli še ves ukraden denar.

m — Po svetu. 17-letni mehaničarski vajenec Franci Hribernik je že sedaj velik pustolovec in ga kar ne stoji doma. Ko je bil še mlajši je nekajkrat pobegnil z doma, a so ga vselej pravočasno izsledili. Sedaj so svoji zopet prijavili policiji, da ga pogrešajo že nekaj dni. Vse dosedanje poizvedbe so ostale brezuspešne.

m — »Micika išče ženina«. Je naslov veselice, ki jo je napisal kmečki fant Vinko Korže iz Cirkovcev in ki jo je igrala tankašnja gasilska četa. Koncem aprila pa bodo Cirkovčani igrali igro v mariborskem gledališču, ki jih je povabilo v goste. Za nastop podeželskih igralcev je precej zanimanja.

m — Bogat plen. Včeraj smo poročali, da so grančičari ob meji pri Prevaljah zasačili dva tiho-tapca, od katerih je eden pobegnil. Pri drugem, ki je Alojz Soč, pa so našli 35 kg saharina, 77 vžigalnikov in večjo množino kresilnih kamnov. Soča čaka ogromna denarna globa, ki je najbrž ne bo zmogel. Moral bo zato za dalje časa v zapor.

m — Čestitamo! Profesorski izpit iz klasične filologije je polo-

DOLENJSKE NOVICE

300 letni oreh je padel

Mokronog, 9. aprila

Starodavni 300 letni dolenski oreh je padel. Edinstveni primer orjaškega oreha, ki so ga hodili gledat od blizu in daleč je lastnik posestnik Troha Anton iz Lontovža pri Mokronogu prodal Aleksandru Majcenu iz Mokronoga, ki ga je te dni z velikimi težavami prepeljal na mokronoško postajo, kjer ga bodo naložili za neko tovarno furnirja v Hamburgu.

Orehova korenina je 2,50 m dolga, ima 2 m v premeru in tehta 5.500 kg. Iz Lontovža v Mokronog so vozili korenino s tremi pari konj in so

Dolenjski kmetje so zborovali

Novo mesto, 9. aprila

Zadnje zborovanje kmečke zveze za Novo mesto in okolico je močno odjeknilo med Dolenjci. Složen nastop vseh kmetov brez razlike na strankarsko pripadnost je dokazal, da so pričeli kmetje misliti z lastno glavo in da se bo stanovsko združenim in samozavestnim posrečilo doseči njih pravice, kar posamezniki ali cepljene sile zlepa ne dosežejo.

Zborovanje je vodil g. Brule iz Hrušice, predsednik kmečke zveze g. Brodar pa je zlasti povdarjal zahtevo po

rabili za prevoz več dni

V Mokronogu občudujejo tega dolenskega velikana izletniki, ki prihajajo ogledovat novo gradnjo šentjanske železnice, pa je nekdo ugotovil, da pravzaprav

podarjamo tujini

svoje dragoceno blago, saj moramo v večini primerov za mnogo dražji denar zopet isto blago kupovati nazaj in je ta način našega trgovanja za splošnost brez haska. Furnir, ki ga bomo iz te korenine morda kupili od tujcev zopet nazaj, bo sicer naš vendar pa drago preplačan in uvožen kot — tuje blago!

ustanovitvi kmečkih zbornic. Sprejeta je bila tudi resolucija ki jo je predlagal g. ing. Kotlovšek in ki zahteva zakonito določilo cen kmečkim pridelkom, ustavitev vseh kmečkih rubežni, sklenitev trgovinskih pogodb za les in živino in da se izvede takoj pametna razdolžitev kmetov.

Posebne povdarka so pa dali kmetje zahtevi po vrnitvi kredita in kreditnega ugleda, ki so ga z raznimi nemogočimi zaščitami povsem izgubili. Dolenjski kmetje so se zganili in so na najboljši poti.

Sloviti roman v Slogi

Ljubljana, 9. aprila.

Velikonočni filmski spored kina Sloge bo zadovoljil ljubljansko kinematografsko publiko v polni meri. Kot glavni film bo predvajala Sloga film »Dušica Rožmarinija«, ki je napravljen po krasnem romanu in odrskem delu Ag. Güntherjeve »Die Heilige und ihr Narr«. Lepšega filma si uprava kina Sloge za veliko noč ni mogla izbrati. Film najnežnejše dekliške ljubezni, polne mehke čustvenosti. Mala dušica Rožmarinija, njeno čustvo otroško nagnjenje do človeka, ki ji reše življenje in jo s toplino dobrega srca priklene k sebi, vse to podaja Hansi Knotek z izredno prepričevalnostjo. Poleg omenjene igra drugo glavno vlogo grofa Thorsteina Hans Stille nad vse simpatično in se nič ne čudimo, da najde mala princesa Rožmarinija pri njem edinem ute-

ho v svoji boli in osamelosti na gradu Branneek. Omeniti moramo še izredno lepe naravne posnetke in potrditi, da je film v celoti izdelan z redkim okusom.

Za zabavo mladini in pa tudi ostalem bodo to pot Slogine matinejske predstave v nedeljo in ponedeljek ob 10.30 dop. Predvajala se bodo najnovejše Micky miške v pravljicah. Prišla bo »Pepelčica«, »V kraljestvu lutka«, »Volk v ovčji koži« ter še nekaj »Micky mišk«. ki bodo izvalili mnogo smeha in zabave ter poleg najnovejšega zvočnega tehnika še senzorije filmske kamere! Ves spored je popolnoma nov in ga v Ljubljani še nismo videli. Staro in mlado bo pri Sloginih matinejah našlo razvedrila in obilo zabave. Cena matinejskih predstav je kljub premieri in velikim nabavnim stroškom velika in znaša le Din 4.50 na poljubnem mestu. Za veliko noč priporočamo torej spored kina Sloge najtopleje.

Obsodba dr. Hafnerja in njegove asistentke

Ljubljana, 9. aprila.

Našim čitateljem je še v spominu incident, ki se je dogodil pred meseci v kavarni »Evropa«, ko je bivša frizerka gđ. Vladislava Potočnik, sedaj pa asistentka ljubljanskega zdravnika specialista za ušesne in nosne bolezni dr. Janka Hafnerja, napadla ljubljanskega zdravnika specialista za ženske bolezni in porodništvo dr. Lea Šavnika in mu prizadejala lahko telesno poškodbo.

Zaradi tega incidenta je dr. Leo Šavnik vložil po svojem zastopniku dr. Jašketu tožbo radi dejanja zoper čast proti Vladislavi Potočnik, državno tožilstvo pa

tožbo proti njej radi lahke telesne poškodbe, proti dr. Hafnerju pa tožbo radi naslove k temu dejanju. Ta razprava se je vršila že pred meseci.

Včeraj se je pa vršila pri sreskem sodišču v Ljubljani glede teh dejanj zaključna razprava, ki je bila tajna in je trajala skoro tri ure.

Potočnik Vladislava je bila pogojno obsojena na 20 dni zapora zaradi lahke telesne poškodbe in dejanja zoper čast, in sicer z odložitvijo kazni na 3 leta.

Zdravnik dr. Janko Hafner je pa bil obsojen brezpogojno na 10 dni zapora, ker je nasnoval dejanje, ki ga je izvršila Vladislava Potočnik. Obenem je sodnik dr. Šmalc izrekel za izvršljivo prejšnjo pogojno obsodbo dr. Hafnerja, ki mu je bila naložena pri prvi razpravi, v kolikor ne spada pod amnestijo z dne 1. decembra.

Milijonska tatvina

Maribor, 9. aprila.

Mnogo prahu je dvignila po Mariboru tatvina bele žlahtne kovine v delavnicah drž. železnic. Posamezniki so odnašali to kovino, ki se sicer rabi za ležaje pri vagon-skih osiščih, ter jo prodajali različnim prekupečevcem. Imenovalo se je mnogo vplivnih osebnosti, ki so bile zapletene v to milijonsko tatvino, vendar policija sviri pred prenatrženostjo, ker preiskava še ni končana.

Celje

c — Muzejsko društvo je imelo v Narodnem domu letni občni zbor. O delovanju sta poročala prof. Orožen in prof. Brodar. Ugotovilo se je, da so prostori za muzejsko zbirko v starj gimnaziji zdaleka premajhni in ne zado-stujejo niti za zbirko prof. Brodarja ter bi bilo dobro, da o tem mestni svet razmišlja. Novi odbor ima zopet prof. Orožna za predsednika.

c — Burja ga je vrgla s tako silo, da si je zlomil desno nogo, ko je stopil doma iz hiše 5 letni Franc Moličnik, sin posestnika v Krnici pri Lučah.

c — Vojaški novinci, ki bodo prihodnji teden nastopili aktivno vojaško službo, se opozarjajo, da pridejo trezni in založeni s hrano za prvi dan in ob času, ki imajo določenega.

c — Pod voz je padel 32 letni hlapec Avgust Divjak v Hudi jami pri Laškem, ko so se v torek splašili konji. Pod kolesj voza si je pregriznil jezik, poškodoval po nosu in zlomil desno ključnico in se sedaj nahaja v celjski bolnišnici.

Raztreseni profesor se je nemirno oziral po ulici, zato ga ustavi stražnik ter mu reče:

— Gospod, ali ste kaj izgubili?

— Da svoj dežnik.

Gospod, dežnik imate vendar pod pazduho.

— Ojoj, saj res! Hvala, da ste me opozorili, sicer bi šel brez dežnika domov.

Meščanska korporacija

in težkoče v njenem gospodarstvu

Kamnik 9. aprila.

Kakor vsa lesna podjetja Slovenije in Jugoslavije sploh, doživlja tudi kamniška Meščanska korporacija težke čase gospodarskega razvoja. Razen lesne krize, sankcij in podobnih rak-ran naše lesne industrije, onemogočajo pametno gospodarstvo v Meščanski korporaciji tudi osebna nasprotja. Kot se je izkazalo na občnem zboru, so to glavni vzroki hitrega propadanja tega nekdanjega cvetočega podjetja. — Mimogrede bodi povedano, da predstavlja omenjena korporacija 183 lastnikov, oziroma upravičencev, čijih hiše so stale za časa traktata Marije Terezije, po katerem jim je bilo darovano preko 6.000 ha, večinoma z gozdovi poraščenega ozemlja.

V »Glasu« smo že pisali in deloma priobčili izjavo prejšnjega odbora (3. decembr.) o vzrokih, ki so ga napotili do odstopitve. 100 podpisov, ki jih je opozicija nabrala z različnim utemeljevanjem med upravičenci, je bilo za tedanji odbor dovolj jasno znamenje nezaupanja. Po odstopu ni prišlo do volitev, ker je medtem agrarni komisar v Ljubljani ime-

noval nove odbornike, ki so med seboj izvolili sedanjega predsednika. S tem so prišli v gospodarski odbor novi ljudje, ki so jim bile razmere več ali manj tuje. Jasno je, da je s tem močno trpelelo poletje, ki beleži na letošnjem občnem zboru že okrog 3.200.000 Din pasiv, od katerih odpade samo na lansko leto 418.000 dinarjev.

Na občnem zboru je bilo stavljenih dovolj pametnih in utemeljenih predlogov. Nove investicije, kakor so gradnja ceste v Korosico itd. naj se opuste. Korporacija naj stopi v pogajanja s svojim glavnim upnikom Mestno hranilnico v Kamniku, in ji na račun dolga odstopi šolsko in uradno poslopje. S tem bi odpadla že ena tretjina vsega dolga.

Povsem napačno in neumestno pa se je v teh težkih časih spuščati v načelne borbe za doseg pravic s te ali one strani, medtem ko se na ta način tira v propast ne samo številne, do skrajnosti obubožane delavske družine, ampak tudi premoženje ustanove same.

Sedanjemu odboru ni bila podeljena razrešnica.

V pričakovanju Velike noči

Kranj, 9. aprila.

Velika noč, nekdanj pričakovana z radostjo, je tu, a prazničnega veselja ni. Tarejo nas velike življenjske skrbi. Nič več ni radostnega pričakovanja, ostal je samo še spomin na čase, ko je bila zbrana vsa družina na Veliko nedeljo za bogato založeno mizo velikonočnega »žegna«. Gnjat, velik križev kolač, pirolji, — vsega je bilo dovolj. — A, danes? — Zaskrbljeno gleda kmet, kaj bo žena nesla na Veliko soboto k žegnu. Denarja ni za moko, še kračje nima, ker je moral prodati edinega praščka, ki je bil namenjen za dom.

Stiska in zadrega

Ta denarna zadrega in stiska je prignala na predpraznični tržni dan v Kranj nenavadno mnogo kmetov in kmetice, da bi s prodajo skupili kaj za praznike. Tako si ta dan videl najrazličnejše vrste prodajnega blaga. Neko dekle je prodajalo celo mlade psičke, amo, da je mogla kupiti nekoliko moke, jajc in zabele. Očividno je bila kočarica, ki ne premore nitu perutnine. Vsak se je trudil, da bi spravil svoje blago v denar.

Zanimivo je to, da si ta dan videl večinoma revne kmete in kmetice, ki jih navadno ni, ker nimajo kaj prodati.

Na trgu

Isto sliko je nudil živinski trg. Tudi tu si videl kmete, ki so prignali svojo edino kravico. In še to so morali radi denarne stiske prodati pod ceno. Mešetarji imajo dober nos in takoj izvolajo, kdo prodaja iz stiske. Tako je nek kmet pripekljal kravico, ki mu je dajala takorekoč vsakodnevno hrano. Drugi kmet ga pobara za kaj prodaja?

— Moram, čeprav je edina. Rabim za praznike, otroci in žena so bos.

Nagi ne morejo ostati

Kaj hočem, mleka sedaj ne bo pri hiši, nagi pa tudi ne moremo ostati.

Toda, kakor že rečeno, mešetarji so izvolali, da mož prodaja v stiski in so izkoristili priliko. Krave ni nihče kupil na seimišču, ker je vedel, da bo mož še rad prignal na dom, ko bo sejma konec, in dal pod ceno.

Res žalostna bo letošnja Velika noč na kmetih. V slovesni tišini velikonočne narave se bodo razlegali jasni in mogočni zvoki zvonov, a v srcih bo zagrenjenost in strah pred bodočnostjo.

Kako je umrl Kristus

Zanimive ugotovitve na mrtvaškem prtu

V Turinu hranijo dragoceno relikvijo, mrtvaški prt, ki je vanj bilo zavito truplo Zveličanja, ko je bilo položeno v grob. Ker so se pogosto pojavljali dvomi, da-li je ta relikvija pristna in ne gre tu morda zgolj za legendarno stvar, je dalo to povoda, da se je tudi moderna umetnost pozanimala za ta prt in ga podvrgla natančni preiskavi.

Češkoslovaški učenjak dr. Hynek se je z dovoljenjem svete Stolice lotil te preiskave z vsemi modernimi pripomočki, kakor kemije, fotografije, ultravioletnih in infrardečih žarkov, in je prišel do dognanja, da gre tu resnično za mrtvaški prt, ki je hranil Kristovo telo kakih 36 do 42 ur.

Dr. Hynek je ugotovil, da odtisi, ki so različno vidni na temu prtu, niso umetno narejeni, kakor so to domnevali dvomljivci. Pojasnil pa je hkratu tudi vprašanje, kako je bilo sploh mogoče, da so se mogli stvoriti odtisi trupla. Po svetopisemskem poročilu je bil ta prt posut z mirom in alojo, ki sta se pod učinkovanjem bazičnih kemikalij spremenili v neločljivo barvilo, ki ga je platno vsrkalo.

Iz skrbne preiskave odtisov na prtu je poskusil učenjak rekonstruirati tudi mučeniško smrt Kristovo. Krvavi sledovi trnjeve krone kažejo na krvavenje tako

iz ven kakor iz arterij, ne da bi bile žile pri tem preveč raztrgane. Na samem telesu so prevladovale različno razne rane v dolžini kakih treh centimetrov, nastopajoče paroma, po številu 80 takih ran, kar se vjema s 40 udarci po rimskem načinu bičanja.

Iz odtisov ran, nastalih pri križanju, se dá sklepati, da žebli niso bili poginani skozi dlani, ampak skozi zapestja, nogi pa sta bili pribiti prav v sredini nartí. S tem je podano tudi pojasnilo za način smrti križanega: smrt je nastopila vsled letaničnih krčev z zadušenjem, med silnimi bolečinami in pri polni zavesti. Anatomske je dokazano, da pri dolgotrajni razpetosti rok, toliko bolj pa pri vesenju na križu, vsled nevarjenega napenjanja prečne opnice nastaja omejitve dihanja, kar vodi k zadušenju, sufokaciji, cianozi in posinjenju.

Zanimivo je vsekakor, kako natančno se vjemajo te medicinske ugotovitve s svetopisemskim poročilom o križanju na Golgoti.

Kako bije žila

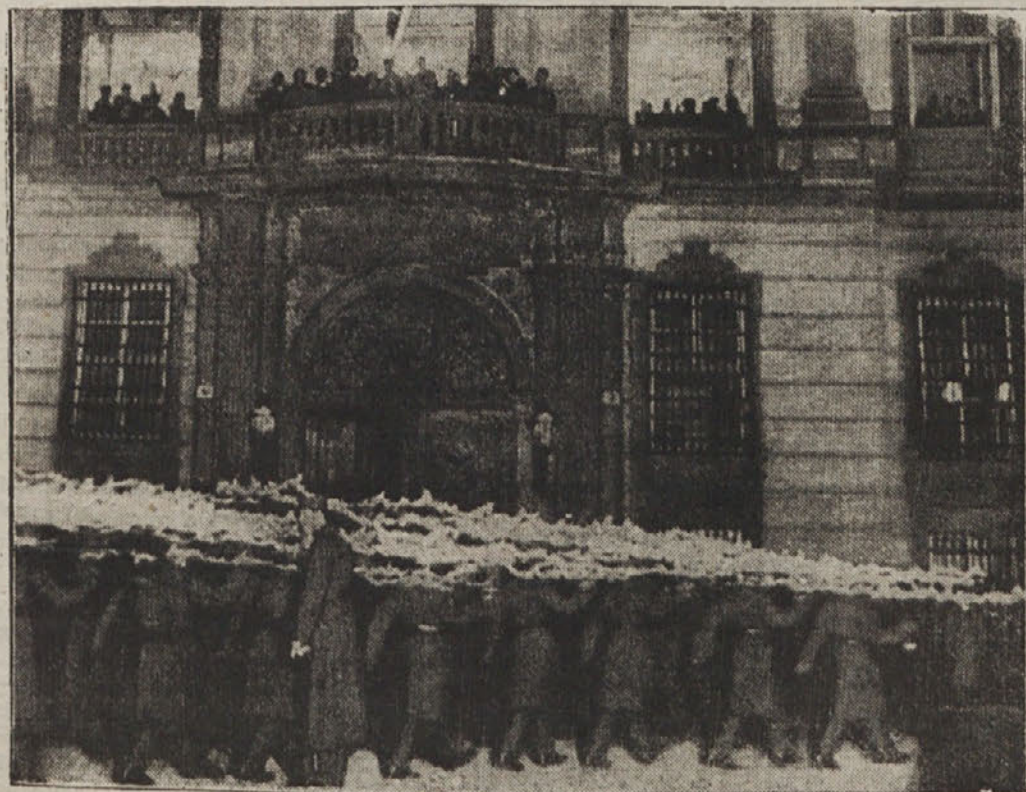
Včasih so zdravniki posvečali največjo pažnjo bitju žile na roki ter so po tem razpoznali bolnikovo stanje. Zadnja desetletja je pa prišel v modo termometer za merjenje telesne temperature in bitje žile ni bilo več tako odlično za določanje diagnoze. Resnica je seveda, da sleherna sprememba duševnega ali telesnega stanja človeka povzroči tudi spremembo bitja žile. Zato ni odveč, če bolniku preiskusimo bitje žil, in sicer arterije v zapestju. Če primeš bolnikovo roko s štirimi prsti v zapestju, čutiš žilo, ki bije.

Zdravemu odraslemu človeku bije enakomerno in sicer 72 krat v minuti. Ženskam bije žila nekoliko hitreje, otrokom pa tudi kakor so pač stari od 80 do 100 krat v minuti. Bolniku s hudo vročino bije žila tudi do 120 krat na minuto.

Visoka šola za čaj

Največ čaja popijejo Kitajci, kakor je znano. Za njimi pa pridejo Japonci, Angleži in Rusi. V teh deželah je čaj nekakšna narodna pijača, kakor za Slovence cviček.

Na Kitajskem, in sicer v Pekingu imajo celo — visoko šolo za čaj. Kandidati, ki jo absolvirajo, mora s tipom in vonjem, torej z zavezanimi očmi, razlikovati 40 vrst čaja. Na Kitajskem poznajo namreč 618 vrst čaja. Strokovnjaki ločijo tu po duhu kar do 400 vrst čaja.

Bakljada na Dunaju ob proglasitvi splošne brambne dolžnosti

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

87

Ko sta William in upravitelj prispela v Ravenswood — pa ni bilo o Eli nikjer več ne duha ne sluha! Vse njuno iskanje je bilo zaman. — Našla sta samo sledove, ki so jih bili v pesku zapustili težki moški škornji.

Ves žalosten se je William z obupanim in preplašenim upraviteljem vrnil, ne da bi bil kaj opravil.

Ne on ne upravitelj si nista vedela razlagati tega nenadnega bega.

Ves potrpet se je William vrnil na »Teror«. — Kje naj zdaj išče svojo vročo ljubljeno dekle? Kam je odšla? Kam pobegnila...?

Saj ni mogel vedeti, da je zopet imela svoje prste vmes Tereza, ki je siloma bila odvedla Elo, Samsona in njegovo ženo na »Nimfo«...

ODLOŽENO MAŠČEVANJE

Ko sta se Španjolki z ugrabljenim Elo vračali na »Nimfo«, sta na poveljskem mostu stala Wood in Dick.

»No, stari lopov, kdo ima prav, ti ali jaz?« je rekel Wood svojemu krmarju in pokazal na bližajoči se čoln. »Le poglej, Španjolki prihajata! — Zdi se mi pa, da imata še nekaj družbe.«

Krmar se je zarežal.

»Prav imate, kapitan, odslej bom slepo verjel vsaki vaši besedi. — Toda, tristo vragov, koga pa imajo v čolnu? Nekega starca in — ah, poglejte no tisto zlatolaso dekle v čolnu! Kakšna zenska je neki to?«

Wood se je zadovoljno namuzal.

»Ne vem, toda na vsak način bomo imeli lepo družbo. Ena je bolj mična, ko druga...«

»Prav imate, kapitan. Če bo šlo tako naprej, bomo lahko vsi zadovoljni. — Toda še nekaj: nobena ne sme več zapustiti ladje!«

»Pomiri se, Dick, ne smemo se prenagli. Dal sem tej leti Španjolki svojo besedo, da ji bom pomagal. Kasneje, ko bom že izpolnil svojo obljubo — no, potem bom pa videli — «

»No, mislim, da boste kmalu opravili s tistim nasprotnikom.«

»Ne vem kako bo,« je zamišljeno odgovoril Wood, »zdi se mi, da ima sam zlodej svoje prste vmes, no pa tega nisem jaz kriv. Boš videl, Dick, kako me bo nahrulila in ozmerala! Pa od takele lepe ženske človek marsikaj lahko prenese.«

Memtem je čoln pristal ob »Nimfi«, in ko je Tereza spravila na varno Elo in njeno spremstvo, je stopila k Woodu, ki se ji je globoko priklonil.

»Izgleda, da ste uspešno končali svoj podvig, milostna gospodična. Čestitam!«

»Hvala, gospod Wood, vse se je prav dobro izteklo. In če me moje slutnje ne vara, se bo v kratkem prijavila tudi tista skrivnostna ladja. Ukažite straži, naj podvoji svojo pozornost, in pripravite tudi topove.«

Wood se je popraskal za ušesi in se kislo nasmehnil:

»Milostna gospodična — zdaj je tako, da — «

»Kaj imate? Ali kaj ni v redu?« je ležno vprašala Tereza. »O, to ne, toda — «

»Govorite vendar že, kaj je,« je zavpila Tereza in ležno udarila z nogo ob tla.

»Ni moja krivda,« se je obotavljala Wood, »toda — zaenkrat ne bomo mogli uničiti tiste ladje.«

»Zakaj ne? — Govorite!«

»Zato, ker nimamo granat s seboj!«

»Kaj — nimate granat?« je vsa obupana vzkliknila Tereza. »Zakaj sem vas pa sploh najela, gospod Wood? Zato, da bom morala sama skrbeti za vse? Ali tega ni ste prej vedeli? Ali ste slepi? Kaj pa sploh delate?«

Wood je pod to ploho očitkov in vprasani postal čisto majhen. Zatrjeval je Terezi, da bo takoj poslal v London po granate in jii bo imel v nakratem času tu.

Tereza je divjala sem in tja. Oči so ji divje žarele in v svoji jezi je izgledala tako strašna, da se je le zbal celo zakrknjeni Dick.

»Tega človeka štiti sam vrag,« je ležno sikala. »Baš sedaj, ko se nam nudi ugodna priložnost, se mu moram zagniti.«

Rezko se je obrnila k Woodu. »Torej mislite, da bi bilo najbrže, da odrinemo nazaj v London?«

»O, ne, saj sem že rekel, da to ni potreba. Poslal bom Dicka tja. On je zanesljiv in se spozna v takih stvarih. Mi bomo pa ta čas križarili tu naokrog.«

Tereza je mrzlično premišjevala.

Saj še ni vse izgubljeno! Če se ji posreči, da s pomočjo vjete Ele, prisili tistega zakrinkanega lopova, da ji izroči njenegega ljubega — pravega Jacka — potem bo tudi še kasneje lahko uničila »Teror« in svojemu izvoljencu priborila nazaj prejšnjo moč.

Tako je mislila Tereza, ki ni vedela, da jo je Maggy nalagala in kruto prevarala in da sploh ne obstoji kakšen lažni Jack.

Prav tako ni Tereza niti malo slutila, kako dvolično vlogo igra Wood; da je njegova uslužnost in vpljdnost le krinka, za katero je skrival svoje prave namene.

Po daljšem premoru je Tereza pomignila Woodu.

»Gospod Wood,« je rekla, »potem ko sta stopila toliko v stran, da ju nihče ni mogel slišati. »Zaenkrat vam oprostim vašo malomarnost. Toda odslej morate storiti vse, kar bom zahtevala od vas, samo da čimprej izvedem svoj načrt. Dobra nagrada ne bo izostala. Ali hočete?«

»Kar ukazujete, milostna gospodična — jaz bom pa ubogal.«

Tereza je zadovoljno pokimala in ga tako prijazno pogledala, da je ves vztrepetal. Se nikdar ni bil videl tako zapeljive ženske in zdaj si je na tihem prisegel, da bo morala postati njegova.

Bil pa je toliko previden, da ni z ničemer izdal, kaj se mu godi v duši.

Tereza je zamišljeno gledala po širnem morju, dočim ni Wood odmakal oči od nje.

Nenadoma pa je ona na ves glas kriknila.

»Milostna gospodična — kaj pa je?« je začuden vprašal Wood. Tereza je zdaj molče iztegnila roko in pokazala na morje.

»Poglejte — tamle — tista skrivnostna ladja! In mi, mi smo brez moči! Le poglejte, gospod Wood, sami se prepričajte, da res obstoja taka ladja.«

Wood je upiral oči v tisto smer. In res — nekaj sto metrov od »Nimfe« se je na morju za nekaj časa zazibalo nekaj čnega, kar je izgledalo kot ogromen kit, potem pa je počasi izginilo v valovju.

Iz domačih gajev

PETER PODREKA:

Slavjanka na Beneškem

Jaz nisem Taljanka,
Pa tudi ne bom,
Sem zvesta Slavjanka,
In ljubim svoj dom.

Le tebi bom zvesta,
Predragi moj dom,
A tujcu nevesta,
Nikoli ne bom.

Sad mojga poroda
Pa moral bo biti:
Svobodi naroda
Slavjanskega škit.

Od zibelke male
učila ga bom,
Do moškosti
Ljubiti svoj dom.

★

Peter Podreka, 1824—1889, duhovnik v Beneški Sloveniji, se je pridno zanimal za našo književnost, širil knjige med svojimi rojaki ter tudi pisal pesmi, od katerih je zgornja še najbolj znana, posebno ker ji je nadučitelj Carli zložil naprev. Pesem je nastala očitno pod vplivom Jeriševe »Slovenske deklice«, katero je bral v »Novicah«. Podreka je bil časovno naš prvi beneški pevec.

Najboljša aprilka

Angleški listi spominjajo na eno najmenitnejših aprilskih šali, ko je svoj čas spravila v smeh ves London.

List »Evening Star« je dne 31. marca 1846 prinesel vest, da bo naslednjega dne v Londonu otvorjena razstava, ki naj je nihče ne zamudi obiskati. Najplemenitejši čistokrvni osli Velike Britanije bodo razstavljeni v prostorih Islingtona. Nalepši angleški osel pa bo premijiran. In v resnici so ljudje naselili tej resno prinešeni in zelo spretno sestavljeni vesti. Na stotine ljudi je romalo naslednji dan k razstavi, kjer so se pa kmalu uverili, da so oni sami — največji osli Anglije. List je prinesel potem sliko zbranega občinstva in z zadovoljstvom ugotovil, da se je njegova vest popolnoma uresničila.

Astrološka napoved

za 10. april.

Ugoden dan, ki pospešuje poslovne in poklicne zveze. Naklonjen je zlasti študijam in znanosti. Za izpite srečen dan. Za šolnike ugodni aspekti. — V ljubavnem življenju danes prijaznejši vplivi, konflikti se bodo ublažili.

Razne novice

V zadnjih treh dneh, ki jih je astrologija zaznamovala kot kritične, je bilo po svetu veliko nesreč in katastrof. Beležimo jih tu nekaj:

Strahovit orkan je opustošil južne dele Zedinjenih držav Amerike, zlasti Florido, in je napravil ogromno škodo. Na tisoče hiš je razdejanih, nad 500 je smrtnih žrtev, okoli 2000 oseb pa je došlo težke poškodbe.

V bližini Uniontowna (Pennsylvania) je strmoglavilo na zemljo veliko potniško letalo. Oba pilota in deset potnikov je bilo ubitih, trije potniki pa težko ranjeni.

V mestu La Serena (Čile) je divjal silen požar, ki je upepeljal veliko poslopij. Škode je za več milijonov dolarjev.

Na kolodvoru Valencije (Spanija) je v vagonu osebnega vlaka eksplodirala bomba, enega potnika ubila, tri pa težko ranila.

Pri Napoliu je padlo v morje italijansko letalo (bombarder). Posadka 5 moških je utonila.

Pri Aalborgu (Danska) je ponesrečil avtobus, ki je vozil otroke h konfirmaciji. Dve osebi sta se ubili, štiri so težko ranjene. Nepoškodovan ni ostal noben otrok v vozu.

Duševno delo in kisik

Po najnovejših znanstvenih in docela zanesljivih ugotovitvah japonskih znanstvenih zavodov potrebuje duševni delavec mnogo več kisika za uspešno delo kakor telesni delavec. Ugotovili so, da porabi duševni delavec pri delu 7% kisika več kakor telesni delavec, duševna delavka pa celo 12% kisika več kakor telesna delavka. Zato je dihanje, s pomočjo katerega se dovaja telesu sveži kisik, za duševnega delavca silno važna telesna funkcija. V šoli naj bi se že učili otroci pravilno dihati, kar je mnogo bolj važno za njih uspeh kakor nesmiselno učenje na pamet. V naših šolah še vedno ni posebne pouka za dihalne vaje in za duševnim delavcem primerne telesne vaje.

Neumestna aprilka šala

Nek neznani malopridnež, si je privoril prav neumestno in obtožbe vredno aprilsko šalo. Tunjčah nad Kamnikom je zaupal par sosedom novico, češ, da bo državna smodnišnica v Kamniku pričela s 1. aprilom sprejemati veliko število delavcev. Sprejet da bo vsakdo, kdor se bo pravočasno prijavil. Mnogi kmetje iz okoliških vasi so naselili tej držni šali in tako se je ta dan zbralo pred upravo smodnišnice okrog 40 prosilcev. Nejevoljno so odhajali, ko so zvedeli kako jih je neznanec grdo potegnili. Take šale niso prav nič na mestu v teh težkih gospodarskih časih.

Na vrtni ograji vile je pritrjen napis: Pozor, popadljiv pes! Vhod zabranjen. — Na vili sami se pa blešči z zlatimi črkami zapisano: Dobrodošli, mili gostje!

Kraljica Marija na Oplencu

Naša kraljica Marija, romunska kraljica Marija in kneginja Hohenlohe so prebile včerajšnji dan na grobu blagopokojnega Viškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Romuni v Dalmaciji

Včeraj je prispela v Split večja skupina romunskih izletnikov. Med njimi je tudi aktivni ministar Constantinescu, predsednik liberalne stranke Bratianu ter več generalov in kulturnih delavcev. Iz Splita odpotujejo v Dubrovnik, kjer ostanejo preko velikonočnih praznikov.

Še o demokraciji

Na konferenci pristaev bivše demokratske stranke Ljube Davidoviča v Kragujevcu je govoril prof. Marković o demokraciji in je pri tej priliki izjavil:

Vprašali so me mnogi prijatelji, kaj je z dr. Mačkom. Kaj je s Hrvati? Ste li kaj uredili z njimi? Na to vprašanje morem odgovoriti, da bomo stežka kaj napravili vse dotlej, dokler bomo taki, kakor smo. Za to obstoji ena sama možnost, in ta je, da postane tudi narod sam aktiven. Narod v politiki ne sme biti pasiven. On se mora združiti v goste vrste in mora razlikovati laž od resnice in resnico od laži. Samo tako moremo priti na pravo pot. Če pa tega ne bomo storili, bomo odgovorni pred zgodovino in pred našimi otroki. Ta pot pa je označena s pravo in resnično demokracijo. Ko bomo izvojevali zmago demokracije in jo obvarovali pred njenimi sovražniki, bomo lahko zagotovili narodu boljše dneve in boljše bodočnost.

Jože Tolazzi umrl

Dolenji Logatec, 9. aprila. Včeraj je nenadoma umrl na tukajšnji železniški postaji znanj poselnik in gostilničar g. Jože Tolazzi. Hotel je odpotovati z vlakom, nenačrtoma se je pa zgrudil v postajni veži, nakar so ga takoj prenesli v čakalnico, slučajno navzoči zdravnik dr. Strnad mu je dal takoj injekcijo. Vsa pomoč pa ni nič pomagala, takoj da je kmalu umrl. Pokopni je bil potomec stare ugledne notranjske rodbine. Pogreb bo na veliki petek. N. v m. p. Preostali so žalje.

Slaba vinska kupčija. V Sloveniji vlada na vinskem trgu prej ko slej skranje mrtvilo. Povpraševanja po vinu ni velikega, zato se cene niso prav nič izboljšale. Po kletih in zidanicah pa čaka vino na kupca zaman. Navadna rdeča vina se prodajajo po 2.75 do največ 4 Din, izbrana po 4.50 do 5, bela pa od 2 do 4.50, sortirana največ do 6 dinarjev.

Praški velesejem držav Male antante. Med posameznimi članicami Male antante je po dogovorih prišlo do sklepa, da bo v letu 1938 v Pragi velesejem in razstava držav Male antante. Velesejem bo v glavnem namenjen razvoju turizma in tujsko-prometnih odnošajev za posamezne članice MA.

„Glas“ je poceni

NAJNOVEJŠA POROČILA

Odmev francoskega načrta v Londonu

London, 9. aprila. w. Francoski načrt ni bil sprejet v Londonu z navdušenjem. Listi trde, da se tako s francoske kot nemške strani želi, da angleška vlada podvoji svoje napore za doseg kompromisa. »Daily Telegraph« se spodtika nad francoskim načrtom in trdi, da je v gotovih točkah popolnoma nesprejemljiv. Nedavne iskušnje so torej pokazale, da predlogi o mednarodnih oborožitvah sil nimajo v sedanjih stvarnostih nikakih zvez. Splošen vtis francoskega načrta je tak, da je francoska vlada celo zadevo naložila Veliki Britaniji na hrbet, ki naj se sedaj pobriga, da stvar zadovoljivo reši in najde način za doseg prijateljskih razgovorov.

»Daily Herald« trdi, da je nujno potrebno, da se sprejemljivi deli francoskih in nemških predlogov združijo s predlogi ostalih

držav, da se tako stvari možnost novega načrta, katerega bi mogli vsi prizadeti sprejeti.

»Times« pa pravi: Veliko je še vprašanje, če je del točk francoskega načrta sprejemljiv. Tudi je malo verjetno, da so poedine evropske države že toliko zrele, da se bodo odrekle svoji suverenosti, kakor to zahteva francoski načrt. List pa vendar pravi, da ne more nihče reči, da francoski načrt ni skrbno pripravljen. Radi tega ne smemo načrta negativno in destruktivno kritizirati, temveč ga je treba pazljivo in vzporedno z nemškimi predlogi proučiti, da se ugotovi, ali se ne bi dali nekateri deli načrta spraviti v sklad z nekaterimi deli nemškega predloga. Glavni cilj pa je, da se odstrani motnje, ki so še vedno velika ovira za otvoritev zaupnih razgovorov za utrditev mira.

Anglija ne odstopi svojih kolonij

London, 9. aprila. n. Danes je bilo v spodnji zbornici zopet govora o stališču angleške vlade napram kolonijalnemu vprašanju. Več narodnih poslancev je govorilo in zahtevalo od vlade zagotovilo, da ne bo odstopila niti enega mandata ali protektorata ali kolonije, ki so sedaj pod oblastjo Velike Britanije. V imenu vlade jim je odgovoril Simon, ki je opozoril poslance na znano izjavo Neville Chamberlaina glede

tega vprašanja, ki jo je podal na ponedeljski seji. Ta odgovor je bil sprejet od večine z odobravanjem.

London, 9. aprila. n. Med debato v spodnji zbornici je podsekretar za kolonije Thomas izjavil, da je poslal arabski in palestinski delegaciji poziv, da takoj prispeta v London in da predložita svoje zahteve, katere bi omogočile, da se ohranijo med obema narodoma dobre zveze.

Nova angleška intervencija v Berlinu

London, 9. aprila. u. Ker se Eden nahaja v Ženevi, ne dajejo tu nikakih komentarjev glede francoskega načrta. Doznava se, da so v teh krogih vendarle zadovoljni radi doslednosti tega načrta in povderjajo, da je ta na-

črt v popolnem skladu z angleškim javnim mnenjem. Politični krogi so mišljenja, da bo Anglija zopet intervenirala v Berlinu, da Nemčija pristane na predlog, da v prehodni periodi ne bo gradila utrd v poreniskem pasu.

Železniška konferenca v Mariboru

Maribor postane važna prometna postojanka

Maribor, 8. aprila. V torek popoldne je bila zaključena železniška konferenca, ki je trajala pet dni in v kateri so sodelovali naši in avstrijski delegati državnih in avstrijskih zveznih železnic. V torek je bila zaključna plenarna konferenca, ki sta ji predsedovala avstrijski delegat dr. Scheidl in naš delegat dr. Vučina. Za tisk je bil izdan ko-

munique, ki ugotavlja, da je dobra volja vseh sodelujočih faktorjev premostila vse ovire in težave ter so bili razni sklepi doseženi sporazumno.

Odslej se bo vršil obmejni promet med Mariborom in Avstrijo gladko in brez dosedanjih težav. Vse določbe konference bodo v bolni meri ustrezale potrebam

Nekaj za gledališko blagajno

Pesem ljubezni

Ljubljana, 9. aprila. V nedeljo premijera, v torek repriza »Pesmi ljubezni« v ljubljanski operi. Lahkotna domača opereta je privabila precej publike. Res je, ljudje si v teh piškavih gospodarskih in socialnih razmerah zaželejo nekoliko oddiha. Kdo bi torej v takih trenutkih še pomišljal na takozvano »prijenjeno

našo moralo«, ki svoj filistrski nos venomer vtika v operete in in filme in potem oglašuje svetu propad svetovnonazorskega okusa ki temelji pri Slovencih izključno na... No, tu bi se človek spet enkrat lahko spomnil migljaja, ki je padel na zasedanju banskega sveta, češ, da bi bilo nujno potrebno z združenimi močmi skrb-

eti za program našega gledališča. Morda je kdo že prišel na misel — moralnega komisarja, ki je vse-skozi odiozna in daje slutiti poželjenje po »moralni inkviziciji in diktaturi«.

★

Moralna filozofija gori, moralna filozofija dolj — opereta »Pesem ljubezni« je publiki ugajala. In to je glavno. Domače delo Simončič-Rahe je bilo tako na premijeri kot pri prvi reprizi deležno vseh simpatij. Domača folkloristična muzika je užigala. Jazz prizvok je sicer nekoliko utrljal v svoji enakomernosti in monotonosti, toda razgibanost je spričo dramatičnih dogodkov dosegla svoje meje. Publika je posrečenim pesmicam in »vicom« (ki so bili tokrat prav revni in malenkostni) navdušeno ploskala. Dobre volje je bilo deležno celo Pečkovo kluse v maniri Martina Krpana, posebne pozornosti pa balet, ki je v »Pesmi ljubezni« nadvse hvaležno krpal praznine, ki bi se sicer brez njega nujno počavile. Marsikoga je balet tokrat celo razvnel in močno navdušil. Ženska publika pa je vse-vprek strmela v bogate in razkošne toalete plesalke Lole, ki je s prijetnim glasom razlagala čudovite tajne ljubezni, ki se od srca do srca spleta in ustvarja največjo srečo na svetu.

★

Domače delo se je prav prijetno uveljavilo. »Dražji« sedeži so bili sicer le deloma zasedeni. V parterju in v ložah so ziale praznine. Pač pa so bila cenejša mesta do zadnjega razprodana. Torej tudi tu: vprašanje »aristokratske« in »plebejske« kulture, ki utegne iz nje napraviti filistrski moralist poglavito slovensko kulturnosodno vprašanje, ki ga bo seveda kot vselej opominjajoče naslovil na ljudstvo, ki pa je zasedlo vse »cenejše« prostore v operi. Pri takih moralno-kulturnih pravadah navadno ljudstvo samo na licu mesta demantira take kulturnostne filistre. In to je prav. Poslušajte zato radiši ljudstvo in ne svoje okostenele nazore. Tudi pri kulturnih rečeh je treba upoštevati demokratična načela, ki pomenijo — vladno večino. Zakaj bi to veljalo samo v »čisti« politiki? Potem bodo vsakršne sugestije o gledališkem moralnem komisariu odveč.

★

Igralci in pevci so svoje vloge, tragične in vesele, odlično rešili. Čuvstvenih simpatij je bila deležna zlasti Marica gđ. Cankarjeva, ki je pevsko in igralsko ustvarila »nesrečno zaljubljeno dekle« iz Srebrnega v Dalmaciji v toplini in čuvstveni polnosti. Lola, kabaretna plesalka iz »Harlekina«, ge. Nuše Španove je bila izvrstna in je očarala z okusnimi in lepimi toaletami. Glasbenik Predrag g. Francja je pevsko navdušil, igralsko pa je bil manj povoljen. Peček in Zupan kot vedno: stebra humorja in dobre volje. Trgovec Imre g. Ruša prepričevalen v svoji igri ljubezni in denarja in šampanjca. Balet kot rečeno odličen. Publika zadovoljna — in gledališka blagajna nemara tudi.

Ni si mogel odpustiti Ameriški dvoboj po 33 letih

Našim čitateljem je gotovo znano, kakšen je ameriški dvoboj. Dvobojevnika se ne bijeta s sabljami ali streljata s pištolami, ampak žrebata: kdor potegne črni žreb, ta se mora potem v 24 urah sam ustreliti.

Pred 33 leti, spomladi 1903, je mladi Joseph Martin, nečak in dedič leta 1913 umrlega milijonarja Jeroma Martina, odpotoval v London. Nekaj dni po svojem prihodu pa je bil...

Kmalu zatem je neki policist našel na obali Temze suknjič, v katerem je tičal potni list Josepha Martine iz Memphisa. Vse je kazalo na samomor, dasi trup niso nikoli našli. Tudi po smrti njegovega strica, ko so oblasti iskale dediče, se Joseph Martin ni pojavil. In tako je dediščina pripadla njegovi sestri Virginiji.

Kmalu zatem pa je Virginija prejela pismo nekega šolskega tovariša svojega dozdnevno mrtvega brata, ki ji je sporočil, da v Santa Cruzu v Meksiki živi; mož po imenu Jose Ascartin, ki je njenemu izginulemu bratu na las po-

doben. Virginija Martin je takoj potovala v Santa Cruz, poiskala Ascartina in spoznala v njem svojega brata Josepha. Toda Ascartin se je zatajil in je naslednjega dne izginil iz Santa Cruz.

Preko dvajset let ni bilo ničesar več slišati o njem. In šele zdaj, pred nekaj dnevi, je prejela Virginija Martin iz Tampica v Meksiki pismo, ki je pojasnilo zagonetno usodo njenega brata. On sam ji je namreč pisal, da je šele zdaj, po tri in tridesetih letih našel pogum, da izvrši ameriški dvoboj, ki ga je imel takrat v Londonu zaradi neke ženske. Takrat je potegnil črni žreb in bil se bil moral ustreliti. Toda ni se mogel odločiti k samomoru, sklenil pa je za vedno izginiti. Ko je njegova sestra v Joseu Ascartinu spoznala njega, je vnovič pobegnil. Toda vsa ta dolga leta si svoje slabosti ni mogel odpustiti — pa se bo zdaj ustrelil.

To je bilo obenem poslovilno pismo, moža, čegar tragična usoda je v resnici pretresljiva.

Milijonarka išče službo

Veliko razočaranje z velikimi posleparicami

Ameriški časopisi poročajo zadnje dni o nenavadni karieri neke Sibile Perkins. Njeno življenje je kakor fantastičen roman.

Gospodična Perkins je bila 30 let zasebna tajnica proslulega milijonarja Martina Insulla, čigar sleparije so pred leti vznemirale svet. Tajnica je bila spretna trgovka in znala si je zagotoviti tudi del dobička pri vseh milijonskih kupčijah, ki jih je po svetu sklepal Martin Insull, ki je Grk po rodu.

Ko so Insulla aretirali, se je zrušilo tudi njegovo podjetje, kakor hišica iz kart. Delničarji so izgubili pri tem težke vsote. Z zdravo kožo in s prihranki, ki so pa znašali kar 8 milijonov dolarjev, je zapustila svoje tajniško mesto samo gospodična Sibila.

Uboga milijonarka

Sprva tajnica ni na zunaj pokazala, da je milijonarka. Upniki so prežali tudi na njo. Oblačila se je revno, jedla je v zakotnih restavracijah. Nekega dne ji je pa advokat izjavil, da njej upniki ne morejo nič vzeti, ker si je svoje premoženje pošteno prislužila. Tedaj se je postarana Sibila odločila za razkošno življenje. Svojo mladost je tako zapravila v garanju in pehanju za zaslužkom. Zato pa je hotela izkoristiti stara leta svojega življenja. Toda že peti križ ji je težil ramena. Šla je zato najprej v najmodernejši kozmetični salon in se dala polepšati. Nakupila si je razkošne obleke v prepričanju, da bo zmagała v svetu s svojo lepoto in s svojimi milijoni. V kozmetičnem salonu so ji odpravili odvišno mast ter ji očedili obraz peg in gub. Toalete si je naročila naravnost iz Pariza. Bila je prenovljena od pete do temena. Nihče ni več v njej spoznal čmerikave in dolgočasne grde Insullove tajnice.

Princ iz bajke

Kmalu nato se je pojavil tudi princ kakor v bajki. Bil je to bivši

gardni oficir ruskega carja Lev Šinski. Nežne besede o ljubezni so Sibilo omamile. Saj jih preje nikoli ni čula v taki obilici, ko je bila še tajnica. Obiskovala sta noč za nočjo najdražje nočne lokale v Njujorku. Šampanjec je tekkel z miz... Carjev gardni častnik se je preselil iz svoje bedne podstrešne sobe v razkošne sobane pomlatene Sibile. Bil je že njen zaročenec. Toda, ojoj, gospodično Sibilo je zadelo brdsko razočaranje.

Pustolovec in tat

Teden dni po zarokih je opazila, da ji je izginil dragocen nad 100.000 dolarjev vreden nakit in tudi vsa gotovina, ki jo je imela pri sebi. Pa ne samo to, izginil je tudi postavljeni gardni častnik...

Policija je začela z vso paro iskati pustolovca. Kmalu je ugotovila, da je gardni oficir Lev Šinski pustolovec velikega kalibra, ki se piše Bohumil Pospisij in je doma iz Prage. Iščejo ga kriminalne oblasti vseh evropskih držav.

Zopet tajnica

Večiko razočaranje je imelo tudi velike posledice. Miss Sibila je zasovražila moške in ljubezen in začela zopet iskati — dela. Ponu-

dila se je velikim tvrdkam za strojepisko in za tajnico, toda brezposelnost je tudi v Ameriki velika in velika ameriška podjetja iščejo samo mlade in revne strojepiske in tajnice. Zato je miss Sibila ustanovila s svojim denarjem svoje podjetje in si najela svojega direktorja, pri katerem je sam — taj-

Rodan proti starostni naglušnosti

Ljudje, ki pridejo v leta, nekako ovenejo. Opešajo jim najprvo čutila, zlasti pa vid in sluh. Starostno naglušnost imenujejo zdravniki otoskleroza. V zadnjem času pa nemški zdravniki s pridom uporabljajo proti taki naglušnosti tablete rodanpirina. Z rodomom zdravijo tudi previsok krvni pritisk in popnenje žil. Seveda mora količino tega zdravila proti naglušnosti predpisati zdravnik, ki pozna splošno zdravstveno stanje bolnika. Kajti rodan je zelo nevaren za ljudi, ki bolehalo za srčnimi boleznimi ali pa za boleznimi ledvic.

Klub copatarjev

Na Angleškem, ki je klasična dežela klubov, so nedavno ustanovili tudi Klub copatarjev, to je klub vseh zakoncev, ki jih komandirajo žene. Že v prvem tednu obstoja je klub dobil lepo število članov, ki imajo seje za skrbno zaprtimi vrati. Na sejah rohne proti ženam — tirankam. Večina članov v tem klubu pa varuje svoje ime v tajnosti, kar je treba poudariti. Od teh članov ni namreč nikogar, ki bi trgal, da bi njegova žena zvedela, da je član kluba copatarjev, smrtno nevarne posteje.

Po neki angleški statistiki so v teku lanskega leta zahtevala moderne postelje za čudo mnogo smrtnih žrtev. Lani je namreč izgubilo življenje 92 oseb na Angleškem na ta način, da so se smrtno ponesrečile, ko so padle s postelje, ki se je ponoči zrušila. Moderne postelje so namreč take, da se same zganejo. 92 oseb je imelo tako smolo, da so se v spanju prekotalile s postelje na tla in jih je poteljad zadel, ko se je sklopila.

Pes, ki mnogo laja, ne samo da ne grize, temveč tudi najhitreje beži, če ga kdo preganja.

— Kako vam gre trgovina? In posli sploh?

— Edino kar gre v moji trgovini, je ura na zidu.

Gospodarske vesti

g— Na vloge nad 100.000 dinarjev odslej Poštna hranilnica ne bo dajala več nobenih obresti. Po reorganizaciji Poštne hranilnice je določeno načelno, da PH ne bo več sprejemala vlog, ki bi prese-gale vsoto 100.000 Din.

g— Preveč žita imamo. Letošnji izvoz pšenice je precej padel, zato je ostala še precejšnja zaloga neprodana. Še iz leta 1934 znašajo zaloge nad en milijon mtc, lanske žetev pa je znašala okoli 18.5 milijona mtc. Domača poraba znaša približno 18.5 milijonov mtc, tako da bo ostala zaloga enega milijona mtc na razpolago. V trgovinskih krogih sodijo, da bo to dejstvo nepovoljno vplivalo na formiranje cen.

g— Sanacija jug. hotelirstva. V dobi konjunktore so se bili naši hotelirji znatno zadolžili za razne investicije. Ta zadolžitev je postala sedaj tako neznosno breme, da ga hotelirska obrt ne more več prenašati. Pa je zato nujno potrebno, da se v tem pogledu kaj ukrene. To vprašanje bo razpravljala letošnja glavna skupščina hotelirskega saveza, ki bo koncem aprila v Zagrebu.

Avstrijski groši in pare. Finančno ministrstvo je določilo za zamenjavo avstrijskih grošev od 1 t. m. naprej naslednji tečaj: za 100 grošev 877 para.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

HRANILNE KNJIŽICE
prodate ali kupite najboljše potom moje
oblastveno d. voljene pisarne. Denar ta
koj. Pri ožiti znamke.
RUDOLF ZORE-Ljubljana
Gledališka ulica 17 Telefon 35-12

Gospodarska

podjetja

kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarnе, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.— v pošt-nih znakah: Poslovnica Pavle-ković — Zagreb — Ilica 144.

3 sobno

stanovanje z vsemi pritiskinami išče štiri-član-ska družina, ki je ves dan odsotna za 1. maj ali 1. junij. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Mir«.

38-55

je številka, katero pokličite pri naročevanju svojih

oglasov

»Glasu naroda«

**Za prisrčne izraze sožalja ob priliki
smrti naše mame i. t. d.**

g. Evgenije Hribar

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

RODBINA HRIBAR.

LJUBLJANA, v aprilu 1936.